

Alkotmánybíróság

Dr. Bitskey Botond
főtitkár részére

Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <i>IV/625-2/2018</i>	
Érkezett: 2018 MÁJ 29.	
Példány: <i>2</i>	Kezelőiroda:
Melléklet: <i>2 x 1 db</i>	<i>di</i>

Hivatkozási szám: IV/625-1/2018.

Tisztelt Főtitkár Úr!

Az Alkotmánybírósághoz 2018. április 4. napján érkezett alkotmányjogi panasszal kapcsolatosan, a fenti hivatkozási szám alatt kiadott hiánypótlási végzésének megfelelően – amely 2018. április 24. napján került kézbesítésre – a Magyar Állam, illetve a Honvédelmi Minisztérium közösen az alábbi

h i á n y p ó t l á s t

teljesíti.

I.

A hiánypótlási felhívásban foglaltak alapján az indítványozói jogosultság alátámasztására vonatkozó álláspontot szükséges kifejteni, tekintettel arra, hogy állami szervek indítványozói jogosultságát, avagy annak hiányát az alapozza meg, hogy az alapul fekvő jogviszonyban az állami szerv magánjogi jogalanyként, vagy közhatalmi szervként járt-e el. Illetve az indítvány egy részében a Honvédelmi Minisztérium alapjogsérelmére történt hivatkozás, ugyanakkor a felhívás szerint csak az indítványozó – Magyar Állam – alapjogsérelmére lehet hivatkozni.

Tájékoztatást tartalmaz a hiánypótlási felhívás arra vonatkozóan is, hogy a beadvány nem tartalmaz alkotmányjogi szempontú indoklást arra nézve, hogy a támadott határozat az indítványozónak az Alaptörvényben biztosított jogát mennyiben és miért sérti.

A felhívás szerint továbbá az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének megsértésére csak kivételesen lehet hivatkozni, illetve az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésében foglalt, a bíróságokhoz intézett értelmezési szabály nem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának.

II.

Előadjuk, hogy álláspontunk szerint mind a Magyar Állam, mind a Honvédelmi Minisztérium alapjogsérelmére történő hivatkozások megalapozzák az Alkotmánybíróság érdemi eljárását. Az alapul szolgáló eljárás során a Magyar Állam tulajdonában, de a Honvédelmi Minisztérium vagyonkezelésére bízott ingatlan adásvételi szerződéseinek a megtámadására került sor, elsősorban azért, mert a Magyar Állam felperes, illetve a Honvédelmi Minisztérium felperesi beavatkozó álláspontja szerint az állami tulajdonban lévő ingatlan vonatkozásában megkötött adásvételi szerződések színlelték voltak.

Sem a Magyar Állam, sem a Honvédelmi Minisztérium nem hatósági jogkörrel rendelkező szervként, avagy közhatalmi jogosítvánnyal rendelkező szervként, közhatalmat gyakorolva, hatósági jogkörben jártak el az alapul szolgáló jogviszony létesítése során.

A támadott szerződések – amelyekkel összefüggésben született a Kúria alkotmányjogi panasszal támadott határozata – során a felek viszonyára nem az alá-fölérendeltség volt jellemző, hanem a polgári értelemben vett mellérendeltség. A Magyar Állam, illetve a képviselőjében eljáró Honvédelmi Minisztérium az adásvételi szerződések során polgári jogviszonyba léptek, magatartásuk a szerződések megkötése, és azok peres úton való megtámadása során nem minősült hatósági jogkörben tett igazgatási cselekményeknek, amely miatt nem beszélhetünk jelen esetben közhatalmi jogviszonyról.

Az Alkotmánybíróság jelenlegi gyakorlata szerint, amennyiben az állam tulajdonosi minőségében lép egy jogviszonyba, akkor őt magánjogi jogalanyként kell kezelni, és nem közhatalmi szervként. Álláspontunk szerint ugyanez vonatkozik az állami szervekre is, jelen esetben a Magyar Állam tulajdonos vagyonát kezelő Honvédelmi Minisztériumra.

A Magyar Állam és a Honvédelmi Minisztérium kötelmi jogviszonyban, mint magánjogi jogviszonyok alanyaként jelentek meg félként, és e polgári jogi jogviszonnyal kapcsolatosan jogaik védelme érdekében indított peres eljárás során is magánjogi jogalanyként, az akkor hatályos, a polgári perrendtartásról szóló törvény – nem a közigazgatási perekre vonatkozó – szabályozásának alávetve jártak el. Mellérendelt jogalanyként többletjogok nem illetik meg őket, de kevesebb joggal sem rendelkezhetnek, mint az ellenérdekű fél (felek).

A fentiek alapján álláspontunk szerint a Magyar Állam és a Honvédelmi Minisztérium is olyan jogalanyak minősülnek, amelyek a jelen esetben alapvető jogaik védelme érdekében alkotmánybírósági jogvédelmet igényelhetnek.

III.

I.

Jelen ügyben nem lehet úgy tekinteni, hogy csak a Magyar Állam lenne indítványozója az Alkotmánybíróság eljárásának. Az alkotmányjogi panaszhoz ugyanis mellékletként csatolva lett a Honvédelmi Minisztérium nyilatkozata, mely szerint *az alkotmányjogi panasszal egyetért, azt teljes egészében „az Ítéletben hozott anyagi döntés támadására is kiterjedően” támogatja.*

A Honvédelmi Minisztérium az alkotmányjogi panasz mellékletét képező nyilatkozatával, annak egyértelmű nyelvtani értelmezése szerint, teljes körűen csatlakozott az alkotmányjogi panaszban foglaltakhoz, a Honvédelmi Minisztérium – az alkotmányjogi panaszban leírt alapjogsérelmére tekintettel – maga is támogatja a döntés alkotmányjogi panasszal történő megtámadását, amelyre tekintettel indítványozónak kell tekinteni.

Véleményünk szerint az Alkotmánybíróságnak az előadott kérelmeket, nyilatkozatokat azok tartalma szerint kell figyelembe vennie, és a 2018. április 4. napján, az Alkotmánybírósághoz érkezett panaszt tartalma szerint a Magyar Állam és a Honvédelmi Minisztérium együttesen terjesztette elő.

Ennek megfelelően a jelen alkotmányjogi panasz kiegészítés is együttesen kerül előterjesztésre a Magyar Állam és a Honvédelmi Minisztérium részéről.

2.

Ezen felül a Kúria azon eljárása, amely során a Honvédelmi Minisztériumot, mint beavatkozót a felülvizsgálati tárgyalásra nem idézte, a döntését vele nem közölte, nem csak és kizárólag a Honvédelmi Minisztérium Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített alapjogát sértette, hanem a felperesi fél Magyar Állam tisztességes eljáráshoz való jogát is.

Azzal, hogy a felperesi beavatkozó nem került idézésre, álláspontját nem fejthette ki – mivel eljárásjogi pozíciójától megfosztásra került – sértette a Magyar Állam alapjogát is, hiszen a Magyar Állam felperes oldalán, pernyertessége érdekében nem tudta érveit a Kúriának ismertetni, kifejteni. Így például nem tudott hivatkozni a Magyar Állam érdekében arra az alapvetően aggályos körülményre sem, miszerint az ellenérdekű fél jogi képviseletét ellátó ügyvédi irodában dolgozó ügyvéd a fia annak a Kúriai kollégiumvezetőnek, aki kiszignálta az ügyet éppen arra a tanácsra, amelyben ő maga is tevékenységet lát el.

Azzal, hogy a felperesi beavatkozó – bár jogában állt volna – nem vehetett részt az eljárás során, eleve a tisztességes eljárás, a tisztességes tárgyalás joga sérült. Véleményünk szerint azzal, hogy maga az eljárás, a tárgyalás vált nem tisztességesé, és ezen eljárás során – a független, pártatlan bírósághoz való jog sérelmével együtt – hoztak döntést a Magyar Állam ügyében, a Magyar Állam Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés szerinti alapjoga is sérült.

Álláspontunk szerint ugyanis nem lehet elkülöníteni ugyanazon eljárás, ugyanazon tárgyalás során történt tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét az egyik vagy a másik perbeli résztvevő szempontjából, és úgy minősíteni, hogy – az eljárásjogi garanciák súlyos megsértése – csak az egyik fél tekintetében sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, míg a másik fél szempontjából az alkotmányjogi követelmények maradéktalanul érvényre jutottak.

IV.

Nem osztjuk a hiánypótlási felhívás azon kitételét, miszerint az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdésében foglalt rendelkezés a bíróságokhoz címzett értelmezési szabály lenne.

Úgy véljük, hogy az Alaptörvény nem értelmezési szabályokat tartalmaz, és a 26. cikk (1) bekezdése sem pusztán az, hanem önmagában alkotmányos követelmény: a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak. Abban az esetben, ha ez egyszerűen a bíróságokhoz címzett értelmezési szabály lenne, azok,

akik olyan eljárásban vettek részt, amelyben a bíró nem volt független vagy utasították, nem kérhetnék számon az Alaptörvényben rögzített követelményt (lex imperfecta).

Álláspontunk szerint a 26. cikk (1) bekezdése egy kritérium, amelynek minden körülmények között fenn kell állnia ahhoz, hogy a bírák az alaptörvényi elvárásoknak megfeleljenek. Ha pedig e megfelelés nem következik be, és a bíró eljárása során ítélethatályú döntés születik, akkor e döntés Alaptörvény-sértő lesz.

Azon körülmények alapján, mely szerint felmerült a jelen ügyben eljáró tanács elfogultsága, alapvetően kérdőjelezi meg a 26. cikk (1) bekezdésének való megfelelést azon túl, hogy a pártatlan és független bírósághoz való jogot is sérti.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére történt hivatkozással kapcsolatosan utalunk arra, hogy jelen alkotmányjogi panasszal támadott határozatot eredményező eljárás során súlyos eljárásjogi jogsértésre került sor. A jogállamiság és a jogbiztonság követelménye azonban azt is elvárassá teszi, hogy az eljárási garanciák minden körülmények között érvényre jussanak, tekintettel arra, hogy csak a formalizált eljárás szabályainak, illetve garanciáinak betartása mellett működhet alkotmányosan a jogszolgáltatás. Ha az eljárási szabályokat és garanciákat nem tartják meg, akkor éppen a jogbiztonság szenved sérelmet.

A fentiekre tekintettel kérjük, hogy a 2018. április 4. napján az Alkotmánybírósághoz érkezett alkotmányjogi panasz és jelen hiánypótlás alapján a Tisztelt Alkotmánybíróság érdemi vizsgálatát elrendelni, illetve a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VI.21.431/2017/6. számú ítéletének Alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe, a XXVIII. cikk (1) bekezdésébe és a 26. cikk (1) bekezdésére ütközésére tekintettel megállapítani, az ítéletet megsemmisíteni sziveskedjenek.

Kelt: Budapesten, 2018. év május hó 24. napján

Tisztelettel,

Kemenes Ügyvédi Iroda
Dr. Kemenes Csaba ügyvéd
1057 Budapest, Deák Ferenc tér 3. III/2. és
[Redacted]
Dr. Kemenes Csaba
a Magyar Állam
képviselésében

Dr. Sándorfi György
a Honvédelmi
Minisztérium
képviselésében*

* – a honvédelmi szervezetek jogi képviseletéről szóló 18/2011. (XII. 29.) HM rendelet alapján